ความต้องการที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตคลองเตย

นางวรวรรณ นิตบงกช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเคหพัฒนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเคหการ ภาควิชาเคหการ
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2541
ISBN 974-639-680-3
ลิขสิทธิ์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

HOUSING NEEDS OF THE ELDERLY IN KLONGTOEY DISTRICT

Mrs. Worawan Nitbongkoch

A Thesis Submitted in Partail Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Housing Development in Housing Department of Housing Development

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-639-680-3

ความต้องการที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตคลองเตย หัวข้อวิทยานิพนธ์ โดย นิตบงกช นางวรวรรณ ภาควิชา เคหการ คาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ สุปรีชา หิรัญโร บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ (รองศาสตราจารย์ ดร. บัณฑิต จุลาสัย) (รองศาสตราจารย์ สุปรีชา หิรัญโร) (รองศาสตราจารย์ ดร. วีระ สัจกุล) สารมการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สันติ ฉันทวิลาสวงศ์)

/ / SZ กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กมลา แสงสีทอง)

The continue and the profit parts of ordinary in this separation

วรวรรณ นิตบงกซ : ความต้องการที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตคลองเตย (HOUSING NEEDS OF THE ELDERLY IN KLONGTOEY DISTRICT) อ. ที่ปรึกษา : รศ. สุปรีชา หิรัญโร, 235 หน้า. ISBN 974-639-680-3.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางด้านสังคม เศรษฐกิจ สุขภาพกาย สุขภาพจิต และวิถีการดำเนินชีวิตของกลุ่มผู้สูงอายุที่ อาศัยอยู่ในเขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ตลอดจนสภาพที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน ความต้องการทางด้านที่อยู่อาศัยและการบริการด้านผู้สูงอายุเมื่อเกษียณ อายุ แนวทางการดำเนินชีวิตเมื่อเกษียณอายุ และแนวคิดในการจัดตั้งชุมชนพักอาศัยผู้สูงอายุ เพื่อเสนอแนวทางในการวางแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยให้สอด คล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้สูงอายุ และหาแนวทางแก้ไขปัญหาในด้านที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ ให้ผู้สูงอายุมีความสุขในบั้นปลายชีวิตและลดปัญหา สังคม ในการศึกษาครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจำนวน 318 ชุด จากผู้สูงอายุที่มีอายุ 55-64 ปี ที่อาศัยอยู่ในเขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร และนำมาประมวลผลข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรม SPSS/PC โดยมีผลการวิจัยดังนี้

ด้านสังคม เศรษฐกิจ สุขภาพกาย และ สุขภาพจิต พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส มีบุตร 2-3 คน เป็นส่วนใหญ่ ภูมิลำเนา เดิมอยู่ใน กทม ประมาณครึ่งหนึ่ง รองลงมาคือต่างจังหวัดและปริมณฑล ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กว่าครึ่งมีราย ได้ครอบครัวน้อยกว่า 16,801 บาท ซึ่งจัดเป็นกลุ่มรายได้บ้านกลาง และสูง โดยที่กลุ่มรายได้ต่ำจำนวนเกินครึ่งมีภาระหนี้สิน ในขณะที่กลุ่มรายได้บ้านกลางและสูงไม่มีหนี้สิน ที่มาของรายได้หลังเกษียณอายุ พบว่า กลุ่ม รายได้ต่ำมาจากการทำงานหาเร้ากินค่ำ กลุ่มรายได้ปานกลางและสูง มาจากดอกเบี้ยและเงินออม ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีโรคประจำตัว โดยที่ส่วนใหญ่เป็น โรคปวดเมื่อย ด้านสุขภาพจิตนั้น ส่วนใหญ่รู้สึกปกติไม่สุขหรือทุกข์ กลุ่มที่ไม่มีความสุขทางใจเป็นเพราะไม่สบายกายจึงไม่สบายใจตามไปด้วย ด้านวิถี การดำเนินชีวิต พบว่าส่วนใหญ่มักพักผ่อนอยู่ที่บ้าน งานอดิเรกคือดูโทรทัศน์ รองลงมาคือ อ่านหนังสือและฟังเพลง จำนวนกว่าครึ่งไม่เล่นกีฬา และมัก สังสรรค์กับเพื่อนฝูงเดือนละ 1-2 ครั้ง

ด้านประเภทที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นเจ้าของในที่อยู่อาศัย โดยที่กลุ่มรายได้ด่ำส่วนใหญ่ เป็นเจ้าของเรือนแถว ไม้ ขนาดน้อยกว่า 20 ตรว. ในขณะที่กลุ่มรายได้ป่านกลางและกลุ่มรายได้สูง เป็นเจ้าของบ้านเดี่ยวขนาดมากกวา 100 ตรว. เป็นส่วนใหญ่ สำหรับทำเลที่ ตั้งของที่อยู่อาศัย พบว่า กลุ่มรายได้ต่ำส่วนใหญ่มีที่อยู่อาศัยตั้งอยู่บน ถ. พระราม 4 ส่วนกลุ่มรายได้ปานกลางและสูง ส่วนใหญ่จะมีที่อยู่อาศัยตั้งอยู่บน ถ. สุขุมวิท

ด้านความต้องการที่อยู่อาศัยหลังเกษียณอายุ พบว่า 39.3 % ยังคงอาศัยอยู่กับลูกหลานหรือญาติในครอบครัวใหญ่ในบ้านหลังเดิม รอง ลงมา 29.2 % คืออยู่กับคู่ชีวิตหรืออยู่คนเดียวตามลำพังในบ้านหลังเดิม และ 25.5 % ที่ต้องการออกไปหาที่อยู่อาศัยใหม่หลังเกษียณอายุ ซึ่งปัจจัยผลัก ดันคือ เบื่อชีวิตในเมืองหลวง และพบว่ากลุ่มที่ต้องการที่อยู่อาศัยใหม่ กลุ่มรายได้ต่ำต้องการบ้านเดี่ยว สร้างเอง ขนาด 41-60 ตรว. ในขณะที่กลุ่มรายได้ ปานกลางต้องการบ้านไร่/สวนเกษตร ในขนบท ขนาด 41-60 ตรว. และกลุ่มรายได้สูง ต้องการบ้านไร่/สวนเกษตร ในขนบท โดยไม่ระบุขนาด ส่วนทำเลที่ ตั้งนั้น พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการทำเลในต่างจังหวัด ราคาที่อยู่อาศัยที่ต้องการ พบว่า กลุ่มรายได้ต่ำต้องการที่อยู่อาศัยราคาต่ำกว่า 500,000 บาท ส่วน กลุ่มรายได้ปานกลาง ต้องการราคา 1.0-2.9 ล้านบาท และกลุ่มรายได้สูงต้องการราคา 5.0-5.9 ล้านบาท

ด้านแนวทางการดำเนินชีวิตหลังเกษียณอายุ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่คิดที่จะซื้อที่อยู่อาศัยแต่จะปรับปรุงที่อยู่อาศัยเก่า เหตุผลเพราะส่วน ใหญ่เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยอยู่แล้ว เป็นส่วนน้อยที่คิดที่จะซื้อที่อยู่อาศัยใหม่ เพราะคิดว่าบ้านหลังเก่าไม่เหมาะสมในวัยสูงอายุ และยังไม่มีบ้านเป็นของตน เอง ด้านการวางแผนการใช้จ่ายเงินหลังเกษียณอายุ พบว่า กลุ่มรายได้ต่ำใช้จ่ายเพื่อการดูแลสุขภาพในขณะที่กลุ่มรายได้ปานกลางและสูงส่วนใหญ่ ฝาก ธนาคารกินดอกเบี้ย งานที่กลุ่มตัวอย่างคิดจะทำหลังเกษียณอายุมากที่สุดคือ ค้าขาย และผู้ที่กลุ่มตัวอย่างคาดว่าจะอยู่ด้วยหลังเกษียณอายุมากที่สุด คือ คู่สมรส รองลงมาคือ บุตรสาวและบุตรซาย

ด้านแนวคิดในการจัดตั้งชุมชนพักอาศัยผู้สูงอายุ พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดตั้งชุมชนพักอาศัยผู้สูงอายุ เพราะเป็นที่พักอาศัย สำหรับผู้สูงอายุที่ไม่มีที่พักพิง การบริการที่ผู้สูงอายุต้องการให้มีในชุมชนฯ คือ แพทย์และพยาบาล รองลงมาคือ อาหาร และการทำความสะอาดที่พัก อาศัย เมื่อพิจารณาความต้องการย้ายเข้าไปอยู่ในชุมชนฯ พบว่าเป็นส่วนน้อยที่ต้องการย้ายเข้าไปอยู่ในชุมชนฯ เหตุผลหลักคือขาดความสงบทางกายและ ใจ รองลงมาคือ เบื่อชีวิตในเมืองหลวง กลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่งมีความเห็นว่าชุมชนพักอาศัยผู้สูงอายุควรดำเนินการโดยภาครัฐบาล และควร บริหารชุมชนโดยคณะกรรมการซึ่งคัดเลือกมาจากสมาชิกในชุมชนฯ

ภาควิชาเคหการ	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชาเภหภวร	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปริกษา
ปีการศึกษา <u>2541</u>	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C835702 : MAJOR HOUSING DEVELOPMENT

KEY WORD: HOUSING / NEEDS / ELDERLY / KLONGTOEY DISTRICT

WORAWAN NITBONGKOCH: HOUSING NEEDS OF THE ELDERLY IN KLONGTOEY DISTRICT. THESIS ADVISOR: ASSO. PROF. SUPREECHA HIRUNRO. 235 pp. ISBN 974-639-680-3.

The purpose of this research is to understand the elderly in Klongtoey district in Bangkok in terms of their current habitation atmosphere, lifestyles as well as needs regarding the dwelling and service after retirement, and concept of initiating elderly residence community by analyzing through their socio-economic, mentality health, and lifestyles. The result will be used as a guidance to develop residential plan that suits to their needs and rectify residential problems in order to reduce social problems and consequently to make them stay happily during their period of life. The sample size of this study composed of 318 elderly who is between 55-64 years of age living in Klongtoey district in Bangkok. The data was processed via SPSS/PC⁺.

In relevant to socio-economic, healthful, and mental aspects it was found that majority are married with 2-3 children About 50 % of respondents are originally living in Bangkok, while the rest was from upcountry and vicinity. Most of them finished primary school. Primarily, their household income is less than 16,801 Bht. per month which is considered to be low income group. Second group falls into medium (earn from 16,801-78,800 Bht. per month), followed by high income group (earn more than 78,800 Bht per month). About half of low income group carries debts. Regarding the affordability to repay housing loan, lower income group who are mostly hand-to-mouth existence after retirement could make the payment not over 3,000 Bht. per month, whereas others who earns from interests and savings when retired could afford more than 6,000 Bht per month. Generally, elderly face the problem about bicept fatigue. Majority has normal mentality, neither suffering nor happy Among those who are unhappy are caused by physical ailment. Regarding their lifestyles, they normally rest at home. The most popular hobbies are watching TV, reading books and listening to the music accordingly. More than 50% do not play sports at all and always go out with friends once or twice a month.

Towards their residences, the study shown that mainly they are the owner of their houses. Among lower income group, they own wooden house with less than 20 Square Wah primarily located on Rama IV Rd., while higher income groups commonly own a house with more than 100 Square Wah primarily located on Sukhumvit Rd.

Referring to their needs of housing after retirement, 39.3 % still prefer staying with family in their old house. About 29.2% want to stay with their spouse or living alone in their old place. 25.5% want to find new place after retirement due to wearisome of city life. Among lower income group who wants to find new place aspires for a 41-60 Square Wah house, Self-designed, with the price under 500,000 Bht while medium income desires a rural farmhouse within 41-60 Square Wah with the price range from 1,000,000 to 2,900,000 Bht Higher income wants to have a rural farmhouse with unspecified size with the price starting from 5,000,000 to 5,900,000 Bht. Majority choose location in upcountry.

With regards to their lifestyles after retirement, since they already own a house, most of them have no intention to purchase a new house but rather prefer to refurbish their current house. Minority considers buying a new house because the existing place is not suitable for their age and they wants to own a house.

In terms of expense plan after retirement, among lower income group spends mostly on healthcare, while higher income group saves money for interests The most aspired occupation after retirement is merchant. Elderly primarily wishes to stay with their spouse, subsequently with their children.

In relevant to initiating elderly residence community, majority agree with this idea as this could be applied to homeless senior citizens. Services required for the community are medical service, followed by food and hygiene in their residence. However, a few people want to stay in this community due to lack of warmth and secondly wearisome of city life. Half of respondents feel that elderly community should be organised by government under control of representatives elected from residents.

ภาควิชาเคหการ	ลายมือชื่อนิสิต ภาพ วิธาพช
สาขาวิชาเคหการ	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา 2541	ุลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง ของ รองศาสตราจารย์ สุปรีชา หิรัญโร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. บัณฑิต จุลาสัย รองศาสตราจารย์ ดร. วีระ สัจกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สันติ ฉันทวิลาสวงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กมลา แสงสีทอง คุณรัศมี ไชยนันทน์ และอาจารย์รุจี ยุวดี ซึ่งได้ให้คำแนะ นำและข้อคิดเห็นต่างๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด

ขอขอบพระคุณ คุณนาถกมล คงนุกูล และเจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนของสำนักงานเขต คลองเตย กรุงเทพมหานคร ที่ได้ให้ความเอื้อเฟื้อข้อมูล ตลอดจนทุกๆท่านที่ให้ความร่วมมือใน การตอบแบบสอบถาม และผู้ที่มิได้กล่าวนามมาไว้ ณ ที่นี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครูบาอาจารย์และผู้ประสิทธิ์ ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยทุกท่าน ที่ทำให้ผู้วิจัยได้มีวันนี้

วรวรรณ นิตบงกช

สารบัญ

	หา	์ ไ
บทคัดย่อภาษาไทย		1
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		৭
กิตติกรรมประกาศ		ନ୍ଥ
สารบัญ		ๆ
สารบัญตาราง		ฌ
สารบัญภาพและแผนภูมิ		ณ
บทที่ 1 บทนำ		1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา		1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา		9
สมมุติฐานในการศึกษา		9
ขอบเขตของการศึกษา		10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ		15
คำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย		16
ข้อจำกัดในการศึกษา		18
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		19
ทฤษฎีการสูงอายุ และการเปลี่ยนแปลงในวัยสูงอ		19
การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ	•	25
แนวคิดวิถีชีวิตครอบครัวกับผู้สูงอายุ		27
แนวคิดเกี่ยวกับการย้ายที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ .		30
แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการที่อยู่อาศัยและชุมช		37
• ความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุในสถานสงเครา		63
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		64

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	65
ประชากร	65
การสุ่มตัวอย่าง	66
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	67
การเก็บรวบรวมข้อมูล	68
การวิเคราะห์ข้อมูล	69
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาตัวแปรในด้านต่างๆ	74
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีความสัมพันธ์	
กับความต้องการที่อยู่อาศัยหลังเกษียณอายุและสภาพ	
ที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน	126
ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจ	
และสังคมกับความต้องการที่อยู่อาศัยหลังเกษียณอายุ	136
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	171
สรุป อภิปรายผลการวิจัย	173
ข้อเสนอแนะ	187
รายการอ้างอิง	193
ภาคผนวก	201
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	201
ภาคผนวก ข นโยบายรัฐบาลเกี่ยวกับผู้สูงอายุ	212
ภาคผนวก ค ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจ	
สังคมกับขนาดและประเภทที่อยู่อาศัย	220
ประวัติผู้วิจัย	235

สารบัญตาราง

•	หน้า
ตารางที่ 1.1 จำนวนและร้อยละของประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป จำแนกตาม	
เขตการปกครองและภาค พ.ศ. 2503, 2513, 2523 และ 2533	5
ตารางที่ 1.2 จำนวนประชากรของเขตคลองเตยจำแนกตามแขวง	10
ตารางที่ 1.3 จำนวนประชากรสูงอายุที่มีอายุ 55-64 ปี ของเขตคลองเตย	
จำแนกตามแขวง	12
ตารางที่ 3.1 จำนวนขนาดตัวอย่างที่จะทำการศึกษาตามจำนวนของประชากร	
ที่ขอบเขตความเชื่อมั่น 95 % โดยมีความผิดพลาดของความ	
แม่นย้ำ 5 %	66
ตารางที่ 3.2 ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ปี พ.ศ. 2539-2541	72
ตารางที่ 4.1 ร้อยละและจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ อายุ	
สถานภาพสมรสและจำนวนบุตร	75
ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภูมิลำเนาเดิม	76
ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา	76
ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ	77
ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การงาน	77
ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ประจำของ	
ครอบครัว/เดือน	78
ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภาระหนี้สิน	78
ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหนี้สินเกี่ยวกับ	
ที่อยู่อาศัย	79
ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามที่มาของรายได้	
หลังเกษียณอายุ	79
ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความสามารถ	
ในการชำระค่าที่อยู่อาศัยต่อเดือน	80
ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรคประจำตัว	81
ตารางที่ 4 12 จำนวนและรักยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสภาพทางจิตใจ	82

		หน้า
ตารางที่ 4.13	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสาเหตุ	
	ของการไม่มีความสุขทางใจ	82
ตารางที่ 4.14	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของกีฬา	
	ที่เล่นเป็นประจำ	83
ตารางที่ 4.15	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามงานอดิเรก	83
ตารางที่ 4.16	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการพักผ่อน	84
ตารางที่ 4.17	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรูปแบบการ	
	ท่องเที่ยวที่นิยม	85
ตารางที่ 4.18	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสื่อที่รับบ่อยที่สุด	85
	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานีโทรทัศน์ที่	
	ชมบ่อยที่สุด	86
ตารางที่ 4.20	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายการทีวีที่ชื่นชอบ	86
ตารางที่ 4.21	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการสังสรรค์กับเพื่อนฝูง	87
ตารางที่ 4.22	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะการเป็น	
	เจ้าของในที่อยู่อาศัย	88
ตารางที่ 4.23	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ประเภทของ	
	ที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน, จำนวนห้องนอน และ ขนาดพื้นที่บ้าน	90
ตารางที่ 4.24	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของที่อยู่อาศัย	
	ที่เป็นเจ้าของ, จำนวนห้องนอน และขนาดของที่อยู่อาศัย	92
ตารางที่ 4.25	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามที่ตั้งของที่อยู่อาศัย	
	ในปัจจุบัน	99
ตารางที่ 4.26	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ	
	ที่เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย	99
ตารางที่ 4.27	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัญหา	
	ในการอย่อาศัย	100

ตารางที่ 4.28	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการ
	วางแผนด้านที่อยู่อาศัยหลังเกษียณอายุ
ตารา งที่ 4.29	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัญหา
	ในการอยู่อาศัย
ตารางที่ 4.30	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทบ้านและเนื้อที่
	ของที่อยู่อาศัยที่กลุ่มตัวอย่างอยากใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุ
ตารางที่ 4.31	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายละเอียดของที่อยู่
	อาศัยที่ต้องการหลังเกษียณอายุ
ตารางที่ 4.32	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามทำเลที่ตั้งของที่อยู่
	อาศัยที่ต้องการหลังเกษียณอายุ
ตารางที่ 4.33	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความเป็นอุดมคติ
	ของที่อยู่อาศัยในปัจจุบันที่จะใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุ
ตารางที่ 4.34	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยที่ใช้ในการ
	เลือกซื้อที่อยู่หลังเกษียณอายุ
ตารางที่ 4.35	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามราคาที่อยู่อาศัย
	ที่ต้องการในอนาคต
ตารางที่ 4.36	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสิ่งที่กลุ่มตัวอย่าง
	จะทำเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
ตารางที่ 4.37	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผู้รับผิดชอบค่า
	ใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
ตา รางที่ 4.38	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสาเหตุที่ยังอาศัย
	อยู่กับบุตรหลาน
ตารางที่ 4.39	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสิ่งที่ต้องการปรับปรุง
	ในที่อยู่อาศัยเดิม
ตารางที่ 4.40	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดที่จะซื้อ
	ที่อย่อาศัยหลังเกษียณอาย

		หน้า
ตารางที่ 4.41	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสาเหตุของการ	
	ตัดสินใจซื้อและไม่ซื้อที่อยู่อาศัย	114
ตารางที่ 4.42	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการวางแผนการ	
	ใช้จ่ายเงินหลังเกษียณอายุ	115
ตารางที่ 4.43	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามงานที่คิดจะทำ	
	หลังเกษียณอายุ	115
ตารางที่ 4.44	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามผู้ที่คิดว่าจะอยู่	
	ด้วยหลังเกษียณอายุ	116
ตารางที่ 4.45	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความเห็นเกี่ยวกับ	
	การจัดสร้างชุมชนพักอาศัยผู้สูงอายุ	117
ตารางที่ 4.46	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเหตุผลที่เห็นด้วยกับ	
	การจัดสร้างชุมชนพักอาศัยผู้สูงอายุ	117
ตารางที่ 4.47	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเหตุผลที่ไม่เห็นด้วย	
	กับการจัดสร้างชุมชนพักอาศัยผู้สูงอายุ	118
ตารางที่ 4.48	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามบริเวณที่ควรอยู่ใกล้	
	ชุมชนพักอาศัยผู้สูงอายุ	118
ตารางที่ 4.49	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามบริการที่ควรมีใน	
	ชุมชนพักอาศัยผู้สูงอายุ	119
ตารางที่ 4.50	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสิ่งอำนวยความ	
	สะดวกที่ควรมีในชุมชนพักอาศัยผู้สูงอายุ	120
ตารางที่ 4.51	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกีฬาที่เหมาะสมใน	
	ชุมชนพักอาศัยผู้สูงอายุ	121
ตารางที่ 4.52	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะการ	
	ครอบครองที่อยู่อาศัยในชุมชนพักอาศัยผู้สูงอายุ	122
ตารางที่ 4.53	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นต่อ	
	การมีผู้สงอายอื่นเข้าไปอย่ในห้องพัก	122

		หน้า
ตารางที่ 4.54	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนผู้สูงอายุ	
	อื่นที่ควรพักอยู่ร่วมกัน	123
ตารางที่ 4.55	จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุต่อความต้องการโครงการชุมชน	
	พักอาศัยผู้สูงอายุ	123
ตา รางที่ 4.56	จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุต่อความต้องการที่จะย้ายเข้าไป	
	อยู่ในชุมชนพักอาศัยผู้สูงอายุ	124
ตา รางที่ 4.57	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเหตุผลของการ	
	เข้าไปอยู่ในชุมชนพักอาศัยผู้สูงอายุ	124
ตารางที่ 4.58	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นต่อ	
	หน่วยงานที่ควรดำเนินการในชุมชนพักอาศัยผู้สูงอายุ	125
ตารางที่ 4.59	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแนวทางในการ	
	พัฒนาชุมชนพักอาศัยผู้สูงอายุ	125
ตา รางที่ 4.60	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ครอบครัวและความสามารถในการ	
	ผ่อนชำระค่าที่อยู่อาศัยต่อเดือน	127
ตารางที่ 4.61	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ครอบครัวกับประเภทที่อยู่อาศัยที่	
	เป็นเจ้าของ	128
ตารางที่ 4.62	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ครอบครัวกับที่ตั้งที่อยู่อาศัยที่เป็น	
	เจ้าของ	129
ตารางที่ 4.63	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ครอบครัวกับทำเลที่อยู่อาศัยที่ต้องการ	
	หลังเกษียณอายุ	131
ตา รางที่ 4.64	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ครอบครัวกับราคาที่อยู่อาศัยที่ต้องการ	
	หลังเกษียณอายุ	132
ตารางที่ 4.65	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ครอบครัวกับความต้องการย้ายเข้าไป	
	ในชุมชนพักอาศัยผู้สูงอายุ	133
ตารา งที่ 4.66		
	ที่ต้องการหลังเกษียณอายุ	135

		หน้า
ตารา งท ี่ 4.67	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ครอบครัวกับการวางแผนเกี่ยวกับ	
	ที่อยู่อาศัยหลังเกษียณอายุ	137
ตารางที่ 4.68	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ครอบครัวกับประเภทของที่อยู่อาศัย	
	ที่ต้องการหลังเกษียณอายุ	138
ตารางที่ 4.69	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ครอบครัวกับปัจจัยที่ใช้ในการเลือก	
	ซื้อที่อยู่อาศัย	139
ตารางที่ 4.70	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ครอบครัวกับความคิดที่จะซื้อที่อยู่	
	อาศัยหลังเกษียณอายุ	140
ตารางที่ 4.71	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ครอบครัวกับการวางแผนการใช้จ่าย	
	เงินหลังเกษียณอายุ	141
ตารา งท ี่ 4.72	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับภาระหนี้สิน	141
ตารางที่ 4.73	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับหนี้สินเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย	142
ตารา งที่ 4.74	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับที่มาของรายได้หลังเกษียณอายุ	142
ตารางที่ 4 .75	ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับการวางแผนด้านที่อยู่	
	อาศัยหลังเกษียณอายุ	143
ตารางที่ 4.76	ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรกับความต้องการย้ายเข้าไปอยู่	
	ในชุมชนพักอาศัยผู้สูงอายุ	144
ตารา งที่ 4.77	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความสามารถในการผ่อนชำระค่า	
	ที่อยู่อาศัยต่อเดือน	146
ตา รางที่ 4.78	ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งหน้าที่การงานกับประเภทที่อยู่	
	อาศัยที่เป็นเจ้าของในปัจจุบัน	148
ตารางที่ 4.79	A	
	หลังเกษียณอายุ	149
ตา รางที่ 4.80		
	หลังเกษียณอาย	150

		หน้า
ตารางที่ 4.81	ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพกายกับความต้องการย้ายเข้าไปอยู่	
	ในชุมชนพักอาศัยผู้สูงอายุ	150
ตารางที่ 4.82	ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพจิตใจกับการวางแผนด้าน	
	ที่อยู่อาศัยหลังเกษียณอายุ	151
ตารางที่ 4.83	ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาที่พบในการอยู่อาศัยกับกลุ่มที่	
	ต้องการที่อยู่อาศัยใหม่หลังเกษียณอายุ	152
ตารางที่ 4.84	ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาที่พบในการอยู่อาศัยกับ	
	ประเภทบ้านที่ต้องการหลังเกษียณอายุ	153
ตารางที่ 4.85	ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาที่พบในการอยู่อาศัยกับ	
	ทำเลที่อยู่อาศัยที่ต้องการหลังเกษียณอายุ	154
ตารางที่ 4.86	ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาที่พบในการอยู่อาศัยกับ	
	ความต้องการย้ายเข้าไปอยู่ในชุมชนพักอาศัยผู้สูงอายุ	155
ตารางที่ 4.87	ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการผ่อนชำระกับ	
	ทำเลที่อยู่อาศัยที่ต้องการหลังเกษียณอายุ	156
ตารางที่ 4.88	ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทที่อยู่อาศัยหลังเกษียณอายุกับ	
	ประเภทที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน	157
ตารางที่ 4.89	ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดที่อยู่อาศัยหลังเกษียณอายุกับ	
	ขนาดที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน	158
ตารางที่ 4.90	สรุปผลการศึกษา	159

สารบัญภาพและแผนภูมิ

		หน้า
แผนภูมิที่ 1.1	ประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป จำแนกตามเพศ จาก	
	สำมะในประชากรและเคหะ พ.ศ. 2503, 2513, 2523, 2533	6
แผนภูมิที่ 1.2	อัตราร้อยละของประชากร จำแนกตามหมวดอายุ จาก	
	ลำมะในประชากรและเคหะ พ.ศ. 2503, 2513, 2523, 2533	7
ภาพที่ 1.3	แผนที่เขตคลองเตย	11
แผนภูมิที่ 2.1	ความต้องการพื้นฐานของกฎมาสโลว์	25
แผนภูมิที่ 2.2	แผนภูมิแสดงสาเหตุของแรงจูงใจในการย้ายที่อยู่อาศัย	
	ในกลุ่มผู้สูงอายุ	37
ภาพที่ 2.3	บ้านพักผู้สูงอายุแบบไม่ต้องพึ่งพิง	
	(Independent Elderly Housing)	42
ภาพที่ 2.4	บ้านพักผู้สูงอายุแบบไม่ต้องพึ่งพิงกึ่งผสมแบบครอบครัว	
	(Independent Elderly / Family Mixed Housing)	43
ภาพที่ 2.5	บ้านพักผู้สูงอายุแบบต้องพึ่งพิง	
	(Dependent Elderly Housing)	43
ภาพที่ 2.6	บ้านพักผู้สูงอายุแบบกึ่งพึ่งพิง	
	(Independent/Dependent Elderly Mixed Housing)	44
แผนภูมิที่ 3.1	แผนภูมิแสดงวิธีดำเนินการวิจัย	. 71
ภาพที่ 4.1	ภาพถ่ายแสดงที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุรายได้ต่ำ	